

Opgave 2

Een beetje werkloos?

uit een persbericht van augustus 2009:

In 2009 is het einde van de economische wereldcrisis nog niet in zicht. De Nederlandse economie bevindt zich in een periode van laagconjunctuur en de werkloosheid stijgt. Maar volgens de jongste cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) is de werkloosheid in de periode mei-juli 2009 minder toegenomen dan verwacht. Het aantal werklozen steeg in de afgelopen maand met 13.000 en komt daarmee op een gemiddelde van 386.000 over de periode mei-juli. "De cijfers vallen mij mee", aldus Michiel Vergeer van het CBS. "Eén verklaring hiervoor kan ik wel noemen, namelijk de deeltijd-WW-regeling."

Per 1 april 2009 werd de deeltijd-WW-regeling van kracht om vakbekwame arbeidskrachten te behouden voor bedrijven die door de crisis een tekort aan afzetmogelijkheden hadden. De regeling werd op 23 juni 2009 tijdelijk stopgezet omdat het maximale budget voor deeltijd-WW in 2009 al bereikt was. In totaal werden er tussen 1 april en 23 juni bijna 30.000 deeltijd-WW-ers aangemeld.

Gebruik bron 4.

- 2p 7 Leg uit dat de deeltijd-WW-regeling een dempende invloed kan hebben op een neergaande conjunctuur.

Sommige bedrijven hebben in 2009 meer dan de helft van hun personeelsbestand aangemeld voor deze regeling. Dat leidde tot kritische vragen in het parlement: is hier sprake van een risico op moreel wangedrag (moral hazard)?

Gebruik bron 4 bij de vragen 8 en 9.

- 2p 8 Leg uit dat er sprake kan zijn van moreel wangedrag als bedrijven een groot aantal werknemers aanmelden voor de deeltijd-WW-regeling.
- 2p 9 Leg uit met welke voorwaarde uit de deeltijd-WW-regeling de overheid probeert het risico van moreel wangedrag te verkleinen.

Marlette bv is een bedrijf met tien werknemers dat voornamelijk produceert voor de buitenlandse markt. De afzet is door de economische crisis sterk afgenomen. In april 2009 overweegt de bedrijfsleiding van Marlette bv om voor haar werknemers deeltijd-WW aan te vragen. Ze raadpleegt daarvoor bron 4 en maakt een schema, zie bron 5, waarin ze een schatting maakt van het te verwachten financiële voordeel of nadeel van elke keuzemogelijkheid. Twee bedrijfsleiders verschillen van mening over het aantal werknemers waarvoor ze deeltijd-WW willen aanvragen. Beiden gaan uit van het maximale aantal maanden bij elke keuzemogelijkheid.

Het hoofd financiën stelt: "Ik wil zo veel mogelijk financieel voordeel uit die regeling halen, dus laten we voor alle werknemers deeltijd-WW aanvragen."

Het hoofd personeelszaken stelt: "Ik wil slechts voor twee werknemers deeltijd-WW aanvragen, want dat verkleint het risico dat we straks nog een deel van het voordeel moeten terugbetalen."

Eindexamen economie pilot havo 2011 - II

havovwo.nl

- Gebruik bron 4 en bron 5 bij de vragen 10 en 11.*
- 2p **10** Laat een berekening zien die het hoofd financiën kan gebruiken om zijn voorstel te onderbouwen.
- 2p **11** Leg de stelling van het hoofd personeelszaken uit.
- 2p **12** Beschrijf een economisch voordeel voor Marlette bv op **langere** termijn van het gebruikmaken van de deeltijd-WW-regeling.

Opgave 2

bron 4 regeling en voorwaarden deeltijd-WW (vereenvoudigd)

Regeling:

Deeltijd-WW is een tijdelijke regeling waarbij werknemers voor een deel ontslagen worden. Voor het deel dat ze minder werken ontvangen ze een werkloosheidsuitkering (WW). Zo kunnen werkgevers 'onmisbare' en schaarse arbeidskrachten in dienst houden, in afwachting van economisch betere tijden. Via de deeltijd-WW kan dit tegen lagere kosten, want een deel van de arbeidskosten wordt betaald uit het WW-fonds.

Voorwaarden:

I	de duur van deeltijd-WW is beperkt: inclusief verlengingsmogelijkheden maximaal 15 maanden
II	als de werknemer kort na afloop van de deeltijd-WW alsnog volledig ontslag krijgt, moet de werkgever de helft van de betaalde WW-uitkering vergoeden aan het WW-fonds
III	deeltijd-WW kan voor maximaal 50% van het aantal te werken uren per persoon worden aangevraagd
IV	de tijd die vrij komt door korter te werken moet worden gebruikt voor scholing van de werknemer of tijdelijke inzet bij een ander bedrijf
V	de maximale duur van de uitkering is afhankelijk van het aantal werknemers waarvoor de regeling wordt ingezet (zie bron 5 voor een voorbeeld)

bron 5 situatie en keuzemogelijkheden bij Marlette bv

De arbeidskosten zijn gemiddeld € 30.000 per werknemer per jaar. De jaarlijkse opbrengst uit productie bedroeg in de periode vóór april 2009 gemiddeld per werknemer € 40.000. Vanaf april 2009 halveert dit gemiddelde naar € 20.000.

situatie per werknemer, berekend in € per jaar, vanaf april 2009			
	opbrengst uit productie voor Marlette	arbeidskosten voor Marlette	saldo opbrengst min kosten voor Marlette
ontslag	0	5.000 ¹⁾	-5.000
deeltijd-WW 50%	20.000	15.000	+5.000
geen ontslag	20.000	30.000	-10.000

¹⁾ 2 maanden doorbetaling van loon

keuzemogelijkheden van de directie bij gebruik van deeltijd-WW ²⁾	
aantal werknemers	maximaal aantal maanden deeltijd-WW
10	3
4	6
2	12

²⁾ bij elk van deze drie keuzemogelijkheden is de omvang van de totale productie van Marlette (jaarbasis) even groot